

■ Подыум

СТАЎКА НА ЛЁН, МІНІМАЛІЗМ І ЭЛЕГАНТНАСЦЬ

Чым здзівіў Беларускі тыдзень моды

Тыдзень моды ў Нью-Ёрку запомніўся паказам бялізны ад спявачкі Рыханы і куцюрнымі сукенкамі з пер'ем. На подыуме ў Лондане не было ніводнай рэчы з натуральнага футра. У Мілане натхняліся 1980-мі і Майклам Джэксанам, а ў Парыжы прэзентавалі сумачкі ў форме яйка і лятаючай талеркі. Пазнаёміцца з навінкамі ад беларускіх дызайнераў можна было на тыдні моды, які праходзіў у Мінску з 7 да 11 лістапада.

Увосень традыцыйна прадстаўляюць калекцыі на сезон вясна-лета. Дызайнер Таццяна Яфрэмава, напрыклад, зрабіла стаўку на чырвонае: бліскучыя спадніцы-мідзі, сукенкі са спартыўнымі манжэтамі на рызінках. А таксама прапанавалі ўспомніць пра стыль мілітары — адчуць сябе «ў поўным узбраенні» можна ў камбінезоне колеру хакі і камуфляжнай сукенцы. Ствараючы калекцыю, Таццяна Яфрэмава думала аб супрацьстаянні чалавечага і штучнага інтэлекту і аб тым, як у гэтым свеце заставацца сабой.

Просты крой, свабодныя сілуэты — такім бачыць адзенне сучаснай гараджанкі дызайнер Віталіна Гардзіеўская. Яна настойвае: сексуальнасць не ў кароткіх спадніцах, а ва ўпэўненасці. На подыуме мільгаль шырокія кашулі ўнісекс амаль да калена, прамыя сукенкі да самай падлогі, спартыўныя «касухі». Дагэтуль Віталіна

Гардзіеўская стварала толькі скураныя аксесуары, таму сумкі ў яе калекцыі заслугоўваюць асаблівай увагі. Напрыклад, паясныя сумкі, якія наступнай вясной паранейшаму застануцца актуальнымі.

Брэнд Nelva натхняўся прыродай. Фішкай стаў раслінны прынт. У калекцыі некалькі стылявых кірункаў: адзенне для офіса, паўсёздэннага жыцця і свят. Элегантныя вобразы дапаўняюць сумачкі, упрыгожаныя макраме, мюлі (від абутку без заднікаў) і хусткі-павязкі. Брэнд запусціў таксама новую лінію адзення, якая адлюстроўвае рытм часу — Friday («пятніца») by Nelva. Галоўны пасыл гэтай калекцыі — радавацца кожнаму імгненню. Тут ёсць рэчы як для летняга шпацыру па горадзе, так і для курортнага адпачынку, рамантычныя і іранічныя. Яркія сукенкі ў рыбкі і кубачкі з-пад кавы, аранжавы камбінезон, па-

Адценні нюд не страчаюць пазіцый.

Модны камуфляж. Дызайнер Таццяна Яфрэмава.

Праект Ethical Fashion Show.

Раслінныя матывы ў калекцыі ад Nelva.

добны да формы рабочага, адназначна прыцягнуць увагу навакольных. У якасці галаўнога ўбору падыдуць пластыкавы казырок ці панамы.

Дызайнер Ларыса Балюнова зрабіла стаўку на мінімалізм, архітэктурны крой і графіку і прэзентавала мікс офіснага стылю і прыбярэжнай рамантыкі. Сустрэкаць вясну яна прапануе ў сукенках на запах, кюлотах, свабодных камбінезонах, шортах-бермудах у спалучэнні з доўгім жакетам. Асноўныя тканіны — бавоўна і лён. Колеры — чырвоны, цёмна-сіні, белы і нюд.

Зусім іншую гаму выбрала мадэльер Наталля Корж: цёмна-зялёныя, шэрыя, цёмна-фіялетавыя, лавандавыя адценні. Яе вясенняя калекцыя ўключае паліто з фігурным швом, даўгія элегантныя сукенкі, паўпразрыстыя тунікі — варыянт для тых, хто ідзе ў оперу ці рэстаран і хоча выглядаць дорага. Сярод матэрыялаў — арганза і шоўк.

У рамках тыдня моды быў прэзентаваны праект Ethical Fashion Show. Дызайнеры працавалі з этнічнай тэматыкай, а галоўным матэрыялам для пашыву калекцый стаў лён. Нацыянальны ка-

ларыт перадаваў праз выявы птушак на адзенні, традыцыйныя галаўныя ўборы мінулых гадоў, саламяныя завушніцы.

Але галоўнае на гэтым тыдні моды не адзенне. Першая важная падзея — праект «Новыя магчымасці». «Звязда» ўжо пісала пра яго: упершыню калекцыю разам з дызайнерамі стваралі людзі з інваліднасцю — аздаблялі рэчы вышыўкай і вязанымі карункамі. Арганізатары праекта спадзяюцца, што большасць гэтага адзення будзе прададзена, а майстрыхі з асаблівасцямі развіцця змогуць часцей

атрымліваць заказы. Другая падзея датычылася мадэляў. Падчас асобных паказаў на подыум разам з маладымі дзяўчатамі выходзілі жанчыны старэйшага ўзросту. Прыгажосць без межаў ужо стала сусветным трэндам. Так, у верасні ў Мілане калекцыю Dolce&Gabbana дэманстравалі актрыса Моніка Бяллучы і мама вынаходцы Ілана Маска Мая. І хоць у модзе па-ранейшаму захоўваюць вернасць стандартам, на першы план даўно выйшла не тыповасць, а ўнікальнасць.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота аргкамітэта BFW.

СЯБРОЎСТВА НЕ МАЕ ПАРОДЫ

ШЛЯХІ ДА МЭТЫ

Летась, напярэдадні халадоў, ньюсмейкерам у тэме аховы жывёл таксама быў Кобрын. Упершыню там мэтанакіравана і з дапамогай кіраўніцтва раёна ўсталявалі цёплыя домікі для катой. Было пяць, сёлета дадалі яшчэ шэсць. Падобныя праекты сталі магчымыя, калі неабыякавыя грамадзяне аб'ядналіся з адміністрацыяй горада і аўстрыйскім **цэнтрам «Лісабона»**, які займаецца аховай жывёл. **Дырэктар** гэтай арганізацыі **Алекс ФОЛАН** раскажаў, якія ідэі яны дапамагаюць увасобіць у нашай краіне.

Домікі былі другім праектам у Кобрыне. Яны ствараліся па прыкладзе Польшчы, Румыніі, Італіі, дзе падобныя месцы жыхарства вельмі папулярны сярод вусатых-паласатых. Яны дапамагаюць бяздомным катам выжыць, саграваючыся ўзімку.

Першым жа праектам — і на погляд зоаабаронцы найбольш эфектыўным — была льготная стэрылізацыя катой і сабак. Інакш скараціць колькасць бадзяжных жывёл на вуліцах практычна немагчыма. Акцыя прадугледжвае бясплатную стэрылізацыю «дварнякоў» і зніжкі да 90 % для малазаспечаных гаспадароў, у тым ліку для пенсіянераў, інвалідаў.

Трэці праект — стацыянарныя кармаўшкі і пайлкі. Для таго каб накаarmiць жывёл, жыхары часта выкарыстоўваюць ці нейкі састарэлы хатні посуд, ці пластыкавыя кантэйнеры, ёмістасці ад ёгуртаў і гэтак далей. Гэта стварае пэўныя

проблемы для ЖКГ, паколькі забруджвае двор. Дворнік усё прыбірае — а яны з'яўляюцца зноў. Каб задаволіць абодва бакі, валанцёры зрабілі стацыянарныя кармаўшкі, пафарбавалі іх у жоўты колер, намалювалі лапкі. Атрымалася прыгожа і карысна.

І вось з'явіўся праект па сацыяльнай рэкламе. Алекс Фолан гаворыць, што ў першы ж дзень па рэкламе на білбордзе з прыватнага прытулку забралі сабаку, які ўжо доўгі час не мог знайсці сабе дом. Прапаганда гуманнага стаўлення да сваіх жывёл і адказнасці за іх, бадай што, адна з найважнейшых рэчаў. Пра гэта на практыцы ведае **Ларыса СЛАБАДА**. Яна ездзіць да сваіх жывёл у розныя куткі горада, дзе яны знайшлі часовы прыстанак. «Калі прыязджаеш увечары дадому, у першую чаргу едзеш гэтых сабак кармаць, а потым ужо думаеш пра сябе», — гаворыць жанчына. Яна працуе загадчыцай у прадуктовай краме, і часта непатрэбных

кацянят і шчанюкоў скідаюць пад яе дзвярыма. Маўляў, людзей тут шмат, хтосьці пакорміць. Атрымліваецца, сваю кошку стэрылізаваць шкада, а пакінуць малых без даху і ежы — гэта нармальна. Думаюць, што нехта пра іх паклапоціцца, і быццам бы не ўяўляюць, што яны могуць трапіць пад колы аўтамабіля, пацярпець ад сабак ці проста загінуць з-за голаду...

Каб змяняць такое стаўленне на больш гуманнае, у Кобрыне запусцілі яшчэ адзін праект «Мы адчуваем». Гэта фотаздымкі жывёл, якія таксама адчуваюць боль, здраду, страх... Ён «вандруе» па школах горада і раёна, спыняючыся ў кожнай на два месяцы, каб усе дзеці ведалі, што жывёла — гэта не цацка.

ДАПАМАГАЮЦЬ І ДЗЕЦІ

Ларыса гаворыць, што пасля ўсёй працы, што была зроблена, на вуліцах горада сапраўды стала менш бяздомных жывёл. Адзінае, яны застаюцца на месцы былога ваеннага аэрадрома, дзе зараз ідзе будаванне жылых дамоў. Гэта таксама наша «традыцыя»: даглядаць сабаку, пакуль ён будоўлю ахоўвае, а пасля заканчэння работ з'ехаць і пакінуць яго на волю лёсу.

Акрамя прыватных прытулкаў, у горадзе бяздомнымі жывёламі займаецца ЖКГ. Як і ў большасці нашых гарадоў, у іх сродак фактычна адзін — адстрэл. Але Ларыса гаворыць, што зараз і яны, калі магчыма знайсці гаспадара, прытрымліваюць сабаку і даюць яму шанец, што нехта звернецца і забярэ. Шчанюкоў ловяць і тэлефануюць валанцёрам — іх хутэй

магчыма ўладкаваць. Вось разам неак і спраўляюцца.

Дапамагае і мясцовая ўлада. **Намеснік старшыні райвыканкама Валянцін ТРУБЧЫК** гаворыць:

— Не ўсе сацыяльныя праекты, якія нараджаюцца ў грамадзянскай супольнасці, ідуць у мінус бюджэту. Часта яны ўвогуле патрабуюць не бюджэтных уліванняў, а палітычнага адабрэння. Мы знайшлі ініцыятыву дапамогі бяздомным жывёлам цікавай, карыснай, гуманнай і з лёгкасцю дазволілі паставіць домікі ў тых месцах, дзе традыцыйна жывуць каты. Грамадзяне нармальна ўспрынялі гэты падыход. І сёння мы і на прыпынках, і ў раёне парку іх бачым. Часам узнікаюць пытанні ад суседзяў, што шмат жывёл там збіраецца. Але пераважае меркаванне, што гэта справа патрэбная і правільная. Не толькі ЖКГ займаецца бяздомнымі жывёламі: далучаюцца валанцёры, падростаючае пакаленне... Дзеці актыўна дапамагаюць у прыватным прытулку, чысцяць клеткі. Гэта выхаванне любові да жывёл, і яно працуе. Мы рады, што склалася такая сістэма разам з грамадзянскай супольнасцю.

Да работы з насельніцтвам падключыўся і аддзел ідэалогіі райвыканкама. Яны разаслалі па прадпрыемствах рэкламкі пра стэрылізацыю і гуманнае стаўленне.

ЗАМЕЖНЫ ВОПЫТ

Алекс Фолан лічыць, што найлепшы шлях да вырашэння праблемы жывёл на вуліцы — кааперацыя абаронцаў жывёл і ўлад. Кропкава арганізацыя «Лісабона» дапамагае валанцёрам і ў іншых гарадах, але Кобрын быў абраны як горад, у якім магчыма адпрацаваць комплексны падыход.

Дарэчы, у дырэктара цэнтра мы спыталі і пра тое, якая сістэма працуе ў Еўропе. Па яго словах, у Германіі і Аўстрыі гэтай праблемы няма на працягу апошніх 20 гадоў. У іх прытулках знаходзяцца жывёлы з іншых краін: Румыніі, Італіі, Харватыі... Правы жывёл у Еўрасаюзе абараняюцца канвенцыяй. У Германіі — яшчэ і Канстытуцыяй. Там існуе асобная прафесія ахоўніка жывёл і асобны магістрат (выканаўчы орган). Калі ў чалавека ёсць кошка, можа прыйсці праварачы і паглядзець, у якіх умовах яна жыве. У законе прапісана ўсё да дробязяў. Неабходна, каб у ката было акно, якое выходзіць на вуліцу, сетка на ім, каб выпадкова ён не выпаў, міска павінна быць заўсёды чыстай. Для прытулкаў ёсць нормы, колькі квадратных метраў павінна прыходзіцца на адну жывёлу, што можна выкарыстоўваць для ачысткі сцен і падлогі: бытавыя хімічныя сродкі пад забаронай — дазволена мыць толькі спецыяльнымі.

У Аўстрыі сацыяльная рэклама, накіраваная на ахову жывёл, круціцца ва ўсім грамадскім транспарце кожныя пяць хвілін. Стаяць білборды, газеты пішуць на гэту тэматыку. Такая прапаганда, лічыць Алекс Фолан, вельмі дзейсная. Людзі пачынаюць задумвацца. Калі нехта прачытае слоган «сяброўства не мае пароды», у ягоным сэрцы можа нешта ёкнуць, і ён падумае, што, сапраўды, галоўнае дапамагчы і, як той казаў, выратаваць чалавека ў сабе.

На гэтых праектах Кобрын не спыняецца. Не так даўно там зрабілі першую ў краіне пляцоўку для выгулу сабак, абсталяваную па ўсіх еўрапейскіх правілах.

Надзея АНІСОВІЧ.